

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars tertia, hoc est:
Tractatio evangeliorum tam dominicalium, quam
festivalium, ad recte se sub variis tentationum generibus
gerendum, disposita**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De secundo

[urn:nbn:de:bsz:31-126133](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126133)

Vereor sane, ne & nos in ipso scandalizati, dixissemus cum Judæis: Nolumus hunc regnare super nos, Luc. 19. v. 14.

Caveamus proinde, ne externus Ecclesiæ splendor oculos nobis obfuscet, est enim pusillus grex, Luc. 12. v. 32. imo misera, tempestate convulsa absque omni consolatione, Esa. 54. v. 11. Quod ut ex externâ pompâ & Majestate judicanda illa, Turca & Pontifex Romanus palmam illi prætereret. Verum Regnum Dei non venit cum observatione, Luc. 17. v. 20. sed in ostensione spiritus & virtutis, 1. Cor. 2. v. 4.

Licer enim sponsa Christi exterius fusca est, quia Sol tribulationis eam denigravit, Cant. 1. v. 6. attamen omnis ejus gloria ab intus est, Psal. 45. v. 14. Diē novissimo apparebit, quid inter sit, Mal. 3. v. 18. Quando vita nostra quæ jam abscondita est cum Christo in Deo, apparebit cum ipso in gloria, Col. 3. v. 4. Sap. 5. v. 17. Impii contra tristissimam sententiam audient: Abite maledicti in ignem æternum, Matth. 25. v. 4.

De Secundo.

Sequitur nunc Medela, quæ fluit
1. Ex pauperum Privilegio, de quo Servator: Pauperes evangelizantur, Per pauperes hic non intelliguntur ex Eleemosynis viventes, uti Lazarus, Luc. 16. v. 21. aut alio defectu laborantes, sicut vidua Sareptana, 1. Reg. 19. v. 12. sed omnes mæsti & tentati, qui gravem peccatorum molem in conscientia sentiunt, & nil nisi iram Dei & æternam condemnationem ante oculos conspiciunt. His Christus Evangelium prædicari jussit, quod lætum

est nuncium, de gratuita peccatorum remissione, quam nobis Christus sanguine & morte suâ acquisivit, Joh. 1. v. 17.

Excitare hæc lætitiā in nobis possunt. Nos quoque naturā inopes & miseri sumus. Diabolus per peccata nos corrumpit, nec modò elegantem concreatā justitiæ & sanctitatis ornatum exiit nobis: sed & mortiferis vulneribus adeo nos depravavit ut à plantâ pedis usque ad verticem nihil integrum in nobis inveniatur, Esa. 1. v. 6. Verum per Evangelii vocem nos refocillatōs vivificavit, siquidem ex hac ipsâ causâ est potentia Dei ad salutem omni credenti, Rom. 1. v. 16.

Cum Noë in arcâ conclusus in magnis angustiis versaretur, dimisit columbam ex arcâ, quæ venit ad eum circâ vesperam, & ecce ramum olivæ decerptum portavit in ore suo. Intellexit ergo Noë, quod cessarent aquæ super terram, Gen. 8. v. 11.

Ramus olivæ denotat Evangelium, sive concionem consolatoriam de Christo, ejusque merito: hoc Christus nos quasi refecit in mundi hujus vesperâ, ut inde colligere queamus, fluctus iræ divinæ cessare nunc, nosque cum Deo reconciliatos esse per Christum, in quo nos gratificavit, Eph. 1. v. 6. Justificati enim fide pacem habemus cum Deo, Rom. 5. v. 1. hæc gratiæ columba etiam Johanni in carcere advolavit, eique jucundum olivæ ramum attulit, ut in carcere opera Christi audierit.

Adhuc hodie dictum Evangelii consolatorium menti tentatæ gratius est super millia auri & argenti, Psal. 119. v. 72. Medicorum & medicamentorum levamen sæpe frustra adhibetur, sicut mulier hæmorrhousa experta, Luc. 8. v. 43. Verbum DEI

autem usus ad animam penetrat, eandem convertens, Psal. 19. v. 8. Quinimo vera panacea est, quæ sanat omnia, Sap. 16. v. 12.

Hinc consolatio redundat in pauperes, quod si corporalibus refectionibus destituantur, sciant illis Christum ipsis optimam medicinam præparasse in Evangelio, quod ipsis prædicari iussit. Hoc enim efficacissima perlarum aqua est, quæ corda nostra roborantur & servantur ad vitam æternam. Hinc Servator ipse Regnum Dei comparat homini negotiatori, quærenti bonas margaritas.

Inventâ autem unâ pretiosâ margaritâ abiit, & vendidit omnia, quæ habuit, & emit eam, Matth. 13. v. 46. Hoc de Evangelio intelligendum, quod melius margaritis, & omne desiderabile ei non potest comparari, Prov. 8. v. 11.

2. Ex Ioannis encomio. Abeuntibus enim discipulis, cœpit Jesus dicere ad turbas de Johanne, cujus laudes a deo extulit, ut eum Mosis omnibusque Prophetis longe prætulerit. Illi enim de futurâ gratiâ & Christo incarnando prophetaverunt, 1. Petr. 1. v. 10. Johannes vero digito eum monstravit, dicens: Ecce agnus Dei, Joh. 1. v. 29.

Sine dubio de Johanne tam varia iudicia lata sunt, aulicis præsertim ob liberam *παρρησίαν* eum condemnantibus, & incarcerationem ejus approbantibus. Propterea Christus ipse præclaro eum encomio mæstat, ejusque innocentiam publicè asserit. Hæc laus magnæ ipsi gloriæ est. Non enim, qui seipsum commendat, ille probatus est: sed quem Dominus commendat, 2. Cor. 10. v. ult.

Inveniuntur *φιλαυτοι*, qui dona sibiâ Deo concessa satis admitari nequeunt, hinc inanem gloriam ab aliis captant, imaginantes sibi, cum morte suâ interitum sapientiam, Job. 12. v. 2. hinc cristas tollunt, dicentes: Nos poma natamus, Zeph. 2. v. 15. Verum optime in eos quadrat, quod Cato dixit:

Necte culpabis, nec te laudaveris ipse,

Hoc faciunt stulti, quos gloria vexat inanis.

Hinc Salomo: Laudete alienus, & non os suum, Prov. 27. v. 2.

Genuini Christiani Johannis vestigiis insistant, seque laude dignos exhibeant, nec deerunt, qui laudent eos. Si non in præsentem mundo, certè die novissimo fiet, ubi laus cuique erit, qui eandem meritis est, 1. Cor. 4. v. 5.

3. Ex oraculo prophetico, quod Servator ad Johannem applicat, inquit: Hic est, de quo scriptum est: Ecce ego mitto Angelum meum, ante faciem tuam, qui præparabit viam tuam antere.

Hæc verba desumpta sunt ex tertio cap. Malachiæ, qui teste Luthero, omnium Prophetarum postremus fuit, nec multo ante Christi nativitatem docuit.

Vox Græca *ἀγγελλον* nuncium sive legatum significat, qui eo fine mittitur, ut ore tenus quicquam annunciet. Ejusmodi nuncius fuit Baptista, qui Judæis lætum illud nuncium attulit, quod Messias incarnatus sit, & Regnum Dei appropinquaverit, Matth. 3. v. 2.

Hoc vero titulo non Johannes duntaxat sed & omnes Ecclesiæ ministri in Scriptura infi-

infigniuntur, qui legatione pro Christo funguntur. Vide Mal. 2. v. 7. Esa. 33. v. 7. Eccl. 5. v. 5.

Ita appellantur illi propter officii præstantiam. Quemadmodum enim S. Angeli mandatum Dei fideliter expediunt, tanquam servi & apparitores ejus, Psal. 103. v. 20. Sic & fideles verbi Præcones servi Domini sunt, qui stant in domo Domini, in atrii domus Dei nostri, Psal. 134. v. 1. 2. annunciantes auditoribus suis omne consilium Dei, de salute sua, Act. 20. v. 27. ut sciant quid sit bonum, & quid Dominus requirat à se, Mich. 6. v. 8.

Hoc consolationi inservit

1. *Pastoribus.* De Ambrosio refertur, quod Angelus veste candida amictus, eundem brachiis amplexus penes eum in suggestu steterit. Idem hodieque accidit. Verbi ministri Diabolo ejusque asseclis sudes in oculis sunt: qui ob flagitia & peccata reprehensi, variis technis illis insidiantur, & operosi sunt in operibus injuriæ, Sir. 10. v. 6. Verum hoc ipso minime terreantur: Angelus enim Domini castra metatur in circuitu timentium se, Psal. 34. v. 8. 2. Reg. 6. v. 16.

2. *Auditoribus.* Quando Deus in V. T. Angelum ablegavit ad homines: id pro singulari gratiæ signo habuerunt. Ita ingens Dei beneficium est, quod ille ad Ecclesiam suam Angelos mittit, qui nos à recta calle aberrantes in viam reducunt in eremo mundi hujus, ut Hagar, Gen. 21. v. 4. Ideo rogemus eum ut hanc gratiam porro quoque continuare dignetur: donec accedamus aliquando ad multorum millium Angelorum frequentiam, Hebr. 12. v. 22. concinentes cum iisdem elegantissimum illud $\tau\epsilon\lambda\epsilon\sigma\alpha\gamma\iota\omicron\nu$, Esa. 6. v. 3.

De Tertio.

Superest Cautela, quam tribus absolvens Regulis, quarum

1. *Christum inquire.* Id nos Joannes exemplo suo docuit. Mittens enim ad Christum duos ex discipulis, ait illi: Tu es, qui venturus es, an alium expectemus? q. d. Tune es promissus mundi Messias? Gen. 3. v. 15. Tune es semen Abrahæ, Gen. 12. v. 3. Schilo, Gen. 49. v. 10. magnus ille Propheeta, Deut. 28. v. 15. filius Davidis, 2. Sam. 7. v. 12. filius virginis. Esa. 7. v. 14. Princeps pacis, Esa. 9. v. 6. Dux Bethlehemiticus, Mich. 5. v. 2. Desiderium gentium, Hagg. 2. v. 8.

Hæc quæstio magni momenti fuit, ratione discipulorum ejus, qui hinc in errore versabantur, majoris facientes Præceptorem suum, quam Christum ipsum, ideo quo scrupulum hunc illis eximeret, eos ad Christum, miraculatum occupatum misit, ut ex verbis & operibus ejus deprehenderent, quis Messias, & quænam officii ejus ratio esset?

Nos exemplo ejus instructi, operam demus, ut curæ nostræ concreditos, Christo adducamus, quo in agnitione ejus indies crescant, hæc enim vita æterna est, Joh. 17. v. 3. Joh. 8. v. 24.

Notent hanc Regulam

1. *Docentes,* ne propriam gloriam quærant: sed Auditores suos unice ad Christum relegent, extra quem non est salus, Act. 4. v. 12. Hinc Paulus: 1. Cor. 2. v. 2. 1. Cor. 3. v. 11.

Discipuli à Christo ad adducendam a sinam missi, non ipsi vehebantur super illa, sed Christo eam adducebant, eum de super sedere